

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	HISTORY OF THE DEPARTMENT OF PRESCHOOL EDUCATION
У червні 1998 року в Миколаївському державному педагогічному інституті за ініціативи кандидата педагогічних наук, доцента Т. М. Степанової та рішення Міністерства освіти і науки України було здійснено перший набір студентів на спеціальність «Дошкільна освіта» як на денну (29 осіб), так і на заочну (50 осіб) форми навчання. У вересні 2000 року секція дошкільної освіти виокремилась у самостійну кафедру дошкільної освіти під керівництвом доцента Т. М. Степанової – кількість студентів зі спеціальності Дошкільна освіта обсягом 700 осіб. У 2002 році отримали дипломи про вищу освіту перші випускники денної та заочної форм навчання, що навчалися на базі повної загальної освіти. Це дозволило відкрити магістратуру з терміном навчання два роки і здійснити перший випуск магістрів у 2004 році. Так, щорічно із 2002 року за спеціальністю Дошкільна освіта університет випускав фахівців обсягом 100-120 осіб. До 2006 року конкурсний набір на спеціальність складав три особи на місце. Це дозволило виокремити у 2011 році спеціальність Дошкільна освіта в окремий факультет Розвитку дитини, деканом якого стала доктор педагогічних наук, професор Т. М. Степанова, одночасно посідаючи посаду завідувачки кафедри дошкільної освіти. Упродовж усього етапу становлення та розвитку спеціальності пліч-о-пліч із викладачами працювала академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Богущ Алла Михайлівна. Будучи науковим керівником, радником, колегою, Алла Михайлівна допомагала молодим викладачам підвищувати професійні знання, вміння й навички, залучаючи їх до своєї наукової школи. З 1 вересня 2015 року було створено факультет дошкільної та початкової освіти, до складу якого увійшло три кафедри: дошкільна освіта, початкова освіта, кафедра педагогіки та інклюзивної освіти. Декан факультету – професор Т. М. Степанова, кафедру дошкільної освіти очолила доктор педагогічних наук, професор О. С. Трифонова.	In June 1998, at Mykolaiv State Pedagogical Institute, on the initiative of Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor T. Stepanova and the decision of the Ministry of Education and Science of Ukraine, the first enrollment of students in the specialty “Preschool Education” was carried out both full-time (29 people) and part-time (50 people). In September 2000, the section of preschool education was separated into an independent Department of Preschool Education under the direction of Associate Professor T. Stepanova - the number of students majoring in Preschool Education was 700. In 2002, the first graduates of full-time and part-time education who had studied on the basis of complete general education received their diplomas of higher education. This made it possible to open a two-year master's degree program and graduate its first masters in 2004. Thus, every year since 2002, the university has graduated 100-120 specialists in the specialty of preschool education. Until 2006, the competitive enrollment for the specialty was three people per place. This made it possible to separate the specialty of Preschool Education into a separate Faculty of Child Development in 2011, the dean of which was Doctor of Pedagogical Sciences, Professor T. Stepanova, who simultaneously held the position of Head of the Department of Preschool Education. Throughout the entire stage of the formation and development of the specialty, A. Bogush, Academician of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, worked side by side with the teachers. As a supervisor, advisor, and colleague, Alla Mykhailivna helped young teachers improve their professional knowledge, skills, and abilities by involving them in her scientific school. On September 1, 2015, the Faculty of Preschool and Primary Education was established, which included three departments: Preschool Education, Primary Education, and the Department of Pedagogy and Inclusive Education. The Dean of the Faculty is Professor T. Stepanova,

У 2017 році під керівництвом завідувачки кафедри дошкільної освіти О. С. Трифонової, викладачами розроблено проєкт «Становлення мовленнєвотворчої особистості майбутніх вихователів в умовах Нової української школи» в номінації «Інновації в підготовці та перепідготовці педагогічних кадрів і їх адаптації до нових вимог Нової української школи», за який кафедру нагороджено золотою медаллю у IX міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» (м. Київ, 24-26 жовтня 2017 р.).

Професор Т. М. Степанова із 2016 року входить до складу групи розробників Стандартів вищої освіти України зі спеціальності 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

У 2022 році було організовано щотижневі онлайн зустрічі з дітьми викладачів, здобувачів освіти з метою психологічної підтримки в умовах воєнного стану в Україні. У 2023 році створено освітню платформу «Антарес» для підтримки дітей із числа осіб внутрішньопереміщених, підготовки їх до школи, забезпечення їхнього емоційно-психологічного благополуччя.

У січні 2025 року кафедра дошкільної освіти ввійшла до структури Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова в такому складі: доктори педагогічних наук, професори: Т. М. Степанова (за сумісництвом), О. С. Трифонова, І. П. Рогальська-Яблонська та кандидати педагогічних наук, доценти: А. В. Курчатова, Т. А. Лісовська, С. О. Тесленко.

Діяльність науково-педагогічних працівників кафедри спрямована на підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня, здатних компетентно розв'язувати актуальні проблеми дошкільної освіти, ефективно здійснювати розвиток, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах дошкільної освіти на основі тісної співпраці з родиною; успішно здійснювати організаційно-методичну, науково-дослідну, управлінську діяльність у закладах дошкільної освіти.

Із січня 2025 року викладачі кафедри (А. В. Курчатова, С. О. Тесленко) активно працюють у межах проєкту ЮНІСЕФ

and the Department of Preschool Education is headed by Doctor of Pedagogical Sciences, Professor O. Tryfonova.

In 2017, under the guidance of the Head of the Department of Preschool Education O. Tryfonova, the teachers developed the project “Formation of the Speech and Language Personality of Future Teachers in the Conditions of the New Ukrainian School” in the nomination “Innovations in the Training and Retraining of Pedagogical Personnel and Their Adaptation to the New Requirements of the New Ukrainian School”, for which the department was awarded a gold medal at the IX International Exhibition “Innovation in Modern Education” (Kyiv, October 24-26, 2017).

Since 2016, Professor T. Stepanova has been a member of the group of developers of the Standards of Higher Education of Ukraine in the specialty 012 Preschool Education of the first (bachelor's) and second (master's) levels of higher education.

In 2022, weekly online meetings with children of teachers and students were organized to provide psychological support in the context of martial law in Ukraine. In 2023, the Antares educational platform was created to support internally displaced children, prepare them for school, and ensure their emotional and psychological well-being.

In January 2025, the Department of Preschool Education became part of the structure of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding, consisting of the following members: Doctors of Pedagogical Sciences, Profs: T. Stepanova (part-time), O. Tryfonova, I. Rohalska-Yablonska and Candidates of Pedagogical Sciences, Associate Professors: A. Kurchatova, T. Lisovska, S. Teslenko.

The activity of the scientific and pedagogical staff of the department is aimed at training applicants for higher education of the first (bachelor's) and second (master's) level, able to competently solve topical problems of preschool education, effectively carry out the development, training and education of young children in preschool education institutions on the basis of close cooperation with the family; successfully carry out organizational, methodological, research and management activities in preschool education institutions.

«Подолання розриву: розбудова потенціалу інклюзивної освіти для Миколаївської, Одеської та Херсонської областей» із метою поширення обізнаності населення й створення безбар'єрного інклюзивного суспільства.

З лютого 2025 року викладачі кафедри виконують наукове дослідження з теми: «Партнерська взаємодія закладу дошкільної освіти та родини в розвитку і вихованні дітей дошкільного віку в цифровому освітньому просторі» (№ 0125U000835): 2025–2028 рр.

За вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, активну участь у підготовці фахівців викладачі кафедри нагороджені відзнаками і грамотами Міністерства освіти і науки України. Державною премією в галузі освіти в номінації «Дошкільна і позашкільна освіта» за комплексну науково-прикладну роботу «Перспективність і наступність між дошкільною та початковою освітою засобами інтегрованої особистісно-орієнтованої технології в умовах Нової української школи» відзначено авторський колектив університету, до складу якого входить професор Т. М. Степанова.

Упродовж 25 років українське дошкілля поповнилося понад 8000 випускниками спеціальності 012 Дошкільна освіта, які обіймають різні освітянські посади (методисти і директори ЗДО, вихователі, викладачі коледжу, інспектори відділів освіти).

Since January 2025, the teachers of the department (A. Kurchatova, S. Teslenko) have been actively working within the framework of the UNICEF project “Bridging the Gap: Building the Capacity of Inclusive Education for Mykolaiv, Odesa, and Kherson Regions” to raise public awareness and create a barrier-free inclusive society.

Since February 2025, the department's teachers have been conducting research on the topic: “Partnership interaction of preschool education institution and family in the development and upbringing of preschool children in the digital educational space” (№ 0125U000835): 2025-2028.

For significant personal achievements in professional activities, active participation in the training of specialists, the teachers of the department were awarded awards and diplomas of the Ministry of Education and Science of Ukraine. The State Prize in Education in the nomination “Preschool and Out-of-School Education” for the complex scientific and applied work “Prospects and Continuity between Preschool and Primary Education by Means of Integrated Personality-Oriented Technology in the Conditions of the New Ukrainian School” was awarded to the university team, which includes Professor T. Stepanova.

Over the past 25 years, Ukrainian preschool education has been replenished with more than 8000 graduates of the specialty 012 Preschool Education, who hold various educational positions (methodologists and directors of preschool educational institutions, educators, college teachers, inspectors of education departments).